

Objaśnienia do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Belsk Duży na lata 2022-2029

I. Główne założenia przyjęte do opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej

Wieloletnia Prognoza Finansowa została sporządzona zgodnie z art. 226-232 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Obejmuje lata 2022-2029 co wynika z prognozy kwoty długu na okres zaciągniętych zobowiązań.

Przyjmując założenia do opracowania WPF oparto się również na danych historycznych w zakresie poszczególnych źródeł dochodów i kategorii wydatków przyjmując za punkt odniesienia wartości faktyczne wykonane w latach 2019-2020 oraz plan budżetu na rok 2021 wg stanu na 30 września 2021 roku oraz przewidywane wykonanie budżetu za 2021 rok (według załącznika Nr 1 do WPF).

Dochody i wydatki, przychody i rozchody na 2022 rok przyjęto w wartościach zgodnych z projektem uchwały budżetowej na ten rok.

Ponadto prognozę finansową opracowano na podstawie regulacji dotyczących projektowania budżetu zawartych w ustawie o finansach publicznych, ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustawie o podatkach i opłatach lokalnych, uchwał Rady Gminy, podjętych na podstawie tych ustaw oraz analizy kształtowania się sytuacji finansowej Gminy w ostatnich latach oraz przewidywanych tendencji rozwoju.

II. Prognozowane dochody

Planowanie dochodów Gminy na okres objęty Prognozą rozpoczęto od analizy dotychczasowych trendów zmian dochodów w ostatnich trzech latach. Następnie skoncentrowano się na źródłach, które generują największe wpływy.

W budżecie na 2022 rok przyjęto: podane przez Ministra Finansów planowane kwoty poszczególnych części subwencji ogólnej, planowane kwoty dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz planowane wpływy z udziałów w podatku od osób prawnych, ustalone przez Wojewodę Mazowieckiego kwoty dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej oraz dotacji na realizację zadań własnych i dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, szacunkowo kwoty dochodów własnych z opłat wynikających z ustaw, odpłatności za realizowane usługi, wynajmu lokali i zarządu nieruchomościami oraz wpływów z różnych dochodów.

1. Dochody bieżące

W roku 2022 dochody bieżące gminy w stosunku do roku ubiegłego spadły o 11,7 %. Przyczyną tak dużego spadku dochodów bieżących w 2022 r. jest rezygnacja rządu z obsługi wypłaty świadczeń „500+” przez gminy i przeniesienie zadania do placówek ZUS. Gmina będzie wypłacać świadczenie wychowawcze do 31 maja 2022 r. Udział wielkości spadku dochodów z „500+” do dochodów bieżących ogółem wynosi 16,3 %. Natomiast realny wzrost pozostałych dochodów bieżących wynosi 2,9 %.

Projekt udziału gminy we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych zakłada spadek dochodów w stosunku do roku poprzedniego o 6,8 % tj. o 316.396 zł. Natomiast udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych wyliczone przez Ministra Finansów wg wskaźnika udziału dochodów z pdop gminy w ogólnej kwocie tych dochodów wszystkich gmin jako średnia arytmetyczna z 3 lat (2020,2019,2018) wynoszą kwotę 1.078.076 zł.

W 2023 roku przyjęto wzrost dochodów bieżących w kwocie 5,9 %, przy założeniu, że gmina uzyska zwrot podatku Vat od inwestycji prowadzonych w 2022 r. Założono, że od 2023 do 2029 roku dochody bieżące będą rosły o 1,4 %.

Analiza udziału poszczególnych źródeł dochodów bieżących w dochodach bieżących ogółem w ciągu ostatnich trzech lat potwierdza istnienie prawidłowości polegającej na tym, że największy wpływ na poziom tych dochodów mają: część oświatowa subwencji ogólnej, dotacje celowe, podatki i opłaty lokalne, ze szczególnym naciskiem na podatek od nieruchomości, udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych.

Subwencja ogólna

Planowaną na 2022 r. **subwencję ogólną** przyjęto w wysokości podanej przez Ministra Finansów, pismem nr ST3.4750.31.2021. W kolejnych latach 2023-2029 dochody w tej grupie oszacowano w oparciu o planowane wpływy w 2022 roku i obowiązujące przepisy, które gwarantują utrzymanie co najmniej nominalnego poziomu środków z tytułu subwencji oświatowej w skali kraju z 2022 roku.

Podatki i opłaty lokalne

Bazą wyjściową do ustalenia wpływów z podatków i opłat lokalnych są wpływy z tych dochodów w latach poprzednich. W latach historycznych dynamika dochodów tej grupy była zmienna, co wynikało ze zmiennej bazy objętej opodatkowaniem. Dochody z podatków i opłat lokalnych zdominowane są przez podatek od nieruchomości. W 2022 roku planuje się wzrost tego podatku o 10,5 %, natomiast w latach kolejnych zakłada się wzrost wpływów z tego rodzaju źródeł o wskaźniki inflacji średniorocznej oraz dynamiki PKB. Wzrost podatku od nieruchomości w 2022 r. wynika z podwyżki stawek podatku o około 3,8 %, pozyskaniu nowych podatników tego podatku oraz urealnieniu dochodów biorąc pod uwagę dane historyczne. W latach objętych prognozą założono coroczny wzrost wpływów z podatków, będący pochodną planowanego całorocznego wzrostu stawek podatkowych uchwalanych przez Radę Gminy. Przy tym założeniu łączna Dynamika planowanych wpływów z tytułu podatku od nieruchomości kształtuje się w sposób następujący:

Wyszczególnienie	Dynamika w latach (%)						
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1. podatek od nieruchomości	3,1	2,5	0,9	0,4	1,7	0,0	0,9

Udziały we wpływach z podatków dochodowych od osób fizycznych i prawnych

Dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) należą do najbardziej wrażliwych na zmiany w koniunkturze gospodarczej. Wpływy z tytułu udziału z podatku dochodowego od osób fizycznych przyjęto na rok 2022 w wysokości podanej przez Ministra Finansów pismem z dnia 14.10.2021 r. w kwocie 4.358.554 zł, tj. spadek dochodów o 6,8 % w stosunku do wpływów z 2021 r. W latach następnych prognozuje się wzrost dochodów z tego tytułu średnio o 0,6 %.

Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku od osób prawnych zostały zaplanowane nie jak latach poprzednich w oparciu o przewidywane wykonanie tylko zgodnie z pismem Ministra Finansów z dnia 14.10.2021 r. w kwocie 1.078.076 zł. W latach następnych prognozuje się średnio wzrost dochodów z tego tytułu o 0,7 %.

Dynamika planowanych wpływów z udziałów w podatku od osób fizycznych i prawnych przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Dynamika w latach (%)						
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych	3,6	-1,9	0,4	0,3	0,5	0,6	0,6
Udziały w podatku dochodowym od osób prawnych	10,6	-8,0	0,4	0,0	0,5	0,6	0,6

Dochody z tytułu dotacji i środków na cele bieżące

Na 2022 rok kwotę **dotacji celowych** przyjęto w wysokości zgodnej z informacją Wojewody Mazowieckiego z dnia 25.10.2021 r. Na lata następne wzrost dotacji przewiduje się w wysokości średniej 1,5 %. Jako wielkości bazowe przyjęto wielkości planowane do uzyskania w 2022 roku.

Wyszczególnienie	Dynamika w latach (%)						
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Dotacje celowe i środki na cele bieżące	4,2	1,4	1,0	1,0	1,0	1,0	0,7

2. Dochody majątkowe

W ramach tej grupy dochodów w roku 2022 zaplanowano środki z tytułu dotacji celowej na pomoc finansową udzieloną przez Samorząd Województwa Mazowieckiego ze środków EFR na rzecz ROW w ramach PROW na lata 2014-2020 zgodnie z umową w kwocie 1.216.663 zł na przedsięwzięcie pn. Przebudowa budynku stacji uzdatniania wody w miejscowości Łęczeszycze”.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia prognozowana dynamika planowanych wpływów dochodów na lata 2023-2029 średni wzrost dochodów ogółem wynosi 0,84 %. Tabela przedstawia się następująco:

L.p.	Wyszczególnienie	J.m.	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1.	Dochody ogółem, z tego:	%	2,0	0,5	0,4	0,5	1,0	0,8	0,7
1.1	Dochody bieżące	%	5,9	0,5	0,4	0,5	1,0	0,8	0,7

III. Prognozowane wydatki

Wydatki kalkulowano przy uwzględnieniu możliwości dochodowych, jednak z uwzględnieniem analizy zadań bieżących koniecznych do realizacji oraz obligatoryjności wynikającej z przepisów obowiązującego prawa.

Prognozę oparto na założeniu określonym w art. 242 ust 2 ustawy o finansach publicznych, polegającym na zachowaniu relacji, iż planowane wydatki bieżące nie mogą przewyższać dochodów bieżących (ewentualnie powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki). W związku z powyższym w latach 2022-2029 założono ograniczenie fakultatywnych wydatków bieżących w celu wypracowania jak największej nadwyżki operacyjnej przeznaczonej na zadania inwestycyjne. Wzrost cen związanych z inflacją powoduje stały

wzrost wydatków bieżących na utrzymanie majątku gminy i jej funkcjonowanie, co powoduje, że wypracowanie nadwyżki staje się nierealne, a planowanie zadań inwestycyjnych coraz bardziej niemożliwe.

Na 2022 rok wydatki ogółem zaplanowano w kwocie 36.361.106 zł, w tym bieżące 32.023.088 zł i majątkowe 4.338.018 zł.

Wydatki na wynagrodzenia i pochodne od nich naliczane ustalono na poziomie zawartych umów o pracę na koniec 2021 r. W 2022 r. zaplanowano średnioroczny wzrost wynagrodzenia zasadniczego obsługi szkół i innych jednostek do wysokości najniższego wynagrodzenia tj. z 2.800 zł (2021 r.) do 3.010 zł (2022 r.), co daje wzrost o 7,5 %. Dla pozostałych pracowników obsługi przewidziano podwyżki wynagrodzenia do 5 %. Wynagrodzenie nauczycieli pozostawiono na poziomie podwyżek z września 2021 roku. Pozostałym pracownikom przewidziano wzrost wynagrodzenia do 5 %.

Zakup towarów i usług (gaz, centralne ogrzewanie, energia elektryczna, woda i kanalizacja) na poziomie przewidywanego wykonania za 2021 rok. Na wydatki rzeczowe na podstawie zweryfikowanych kalkulacji wydatków zaproponowanych przez jednostki budżetowe.

W kolejnych latach wydatki bieżące z w/w tytułów planuje się o wzrost średnioroczny o 1,5 %.

Kwoty dotacji udzielonych z budżetu Gminy w 2022 przyjęto na podstawie zawartych umów z jednostkami samorządu terytorialnego, jak również zaplanowano dotacje dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych na realizację zadań własnych Gminy.

Wydatki na obsługę długu zaplanowano na podstawie harmonogramów spłat zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe zostały oszacowane na podstawie danych dotyczących wieloletnich przedsięwzięć o charakterze majątkowym w latach 2022-2029.

W roku 2022 planuje się przeznaczyć na zadania inwestycyjne 4.338.018 zł. Głównym źródłem finansowania inwestycji jest dotacja z Samorządu Województwa Mazowieckiego z udziałem środków Unii Europejskiej, środki własne oraz nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych.

Wydatki inwestycyjne mają charakter dokumentu kroczącego aktualizowanego co roku. Aktualizacja będzie dokonywana corocznie przez weryfikację zakresów rzeczowych zadań inwestycyjnych i wynikających z tego kosztów, wprowadzanie nowych zadań oraz eliminowanie zadań od realizacji, których się odstąpi. Nowowprowadzane zadania będą umieszczane w planie zgodnie ze strategią rozwoju gminy Belsk Duży. Aktualizacja będzie przeprowadzana co najmniej raz w roku w trakcie przygotowywania projektu budżetu na kolejny rok budżetowy. Inne zmiany będą wprowadzane w miarę potrzeb realizacji poszczególnych zadań.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia prognozowana dynamika planowanych wydatków na lata 2023-2029 przedstawia się następująco:

L.p.	Treść	J.m	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
	Wydatki ogółem, z tego:	%	-6,9	0,5	0,1	0,9	1,2	0,8	0,7
	Wydatki bieżące, w tym:	%	3,0	2,0	1,2	1,0	1,0	1,3	0,7
1.	Wynagrodzenia i pochodne	%	0,0	1,0	0,6	0,5	0,4	0,4	0,2
2.	Wydatki majątkowe	%	-76,6	-47,9	-50,0	-51,9	-43,8	0,0	0,0

IV. Prognozowane przychody i rozchody budżetu

Wielkości przychodów i rozchodów z uwzględnieniem długu Gminy przedstawia poniższe zestawienie:

L.p.	Treść	J.m.	2022	2023	2024	2025
1.	Dochody	zł	33.690.626	34.407.973	34.580.012	34.718.332
2.	Wydatki	zł	36.361.106	34.002.173	34.174.212	34.312.532
3.	Wynik budżetu	zł	-2.670.480	405.800	405.800	405.800
4.	Przychody	zł	3.343.522,30	0,00	0,00	0,00
5.	Rozchody	zł	673.042	405.800	405.800	405.800
	Kredyty i pożyczki	zł	0,00	0,00	0,0	0,00

L.p	Treść	J.m.	2026	2027	2028	2029
1.	Dochody	zł	34.891.923	35.240.842	35.522.768	35.771.427
2.	Wydatki	zł	34.515.252	34.915.042	35.196.968	35.445.627
3.	Wynik budżetu	zł	376.671	325.800	325.800	325.800
4.	Przychody	zł	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Rozchody	zł	376.671	325.800	325.800	325.800
	Kredyty i pożyczki	zł	0,00	0,00	0,00	0,00

Jak wynika z powyższej tabeli w roku 2022 planuje się deficyt budżetowy w kwocie 2.670.480 zł który zostanie pokryty z wolnych środków z lat ubiegłych w kwocie 236.976,12 zł oraz przychodami jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 2.185.927 zł, nadwyżką budżetową z lat ubiegłych w kwocie 247.576,88 zł. W roku 2023 oraz w kolejnych latach planuje się nadwyżki budżetowe niezbędne do spłaty zobowiązań.

V. Prognoza długu

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2022 roku zastosowanie będą miały przepisy art. 243-244 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zgodnie z nimi Gmina spełnia relacje i dopuszczalne limity zadłużenia, co przedstawiono w załączniku WPF.

W planowanym poziomie zadłużenia na koniec kolejnych lat 2022-2029 uwzględniono spłaty rat kredytów i pożyczek wynikające z harmonogramów spłat zawartych w umowach kredytowych i pożyczkowych.

Zadłużenie gminy na koniec 2022 roku wyniesie 2.571.471 zł.

VI. Wieloletnie przedsięwzięcia bieżące i majątkowe

W 2022 roku na przedsięwzięcia objęte WPF przeznaczono kwotę 4.098.018 zł, w tym na przedsięwzięcia majątkowe kwotę 4.098.018 zł.

Wykaz realizowanych i planowanych do realizacji przedsięwzięć wieloletnich zawiera załącznik nr 2 do uchwały.

W wykazie przedsięwzięć uwzględniono następujące zadania:

1. Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe,

a) wydatki majątkowe:

- wydatki na zadania realizowane z udziałem środków , o których mowa w art.5 ust 1 pkt 2 i pkt 3 ustawy o finansach publicznych oraz wydatki na pozostałe zadania

- „Przebudowa budynku stacji uzdatniania wody w miejscowości Łęczeszycze”. Przedsięwzięcie planowane do rozpoczęcia w 2021 roku. Łączne nakłady finansowe zaprojektowano na kwotę 2.764.744 zł. Limit wydatków na 2022 rok określono w kwocie 2.212.091 zł, a limit zobowiązań na kwotę 2.212.091 zł. (Środki własne gminy wynoszą 695.428 zł, środki zewnętrzne z Samorządu Województwa Mazowieckiego w ramach PROW 2014-2020 kwotę 1.216.663 zł, środki na wsparcie finansowe inwestycji gminnych w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę otrzymanych w 2021 r. jako subwencja uzupełniająca w kwocie 300.000 zł/.

- „Budowa kanalizacji sanitarnej od miejscowości (Belsk Duży (osiedle PGR) do wsi Rębowola, Skowronki”. Zadanie do realizacji w latach 2019-2022, / środki na wsparcie finansowe inwestycji gminnych w zakresie kanalizacji otrzymane w 2021 r. jako subwencja uzupełniająca w kwocie 1.885.927 zł/.